

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Milostljivost kmečke zveze.

Kadar drugače nikakor ne gre, je dr. Korošec tudi milostljiv. Tako tudi, kakor poroča „Slovenec“, preteklo nedeljo v Ptuj. Hotel je stari spektakelj proti Ploju nadaljevati in dati skleniti tudi v Ptuj nezaupnico. Toda kakor čujemo, je napravil dr. Korošec tokrat izjemo in se je toliko zatajil, da je postal svojemu načelu in geslu „brez pardona“ nezvest in ni dal skleniti nezaupnice Ploju. Zakaj le neki? Ker je vedel, da ne dobi večine in ker ve, da je z gonjo zoper Ploja storil največjo neumnost in ker mu zaradi tega že gori pod nogami. Dr. Korošec, Pišek, Roškar in dr. Benkovič so izprevideli, kake ničle so in so postali začasno nekoliko krotkejši.

Toda kako so si pomagali, da se opravičijo, da niso mogli v Ptuj nezaupnice za Ploja dobiti? Pravijo, da so s tem storili uslugo dr. Jurteli. Ta gospod je še toliko rodoljuben, da je storil zgarje pri kmečki zvezi odgovorne za to, če s svojo nemno gonjo spravijo ptujski okrajni zastop pri bodočih volitvah zopet v nemške roke. „Slovenec“ se zdaj baha, da je bila kmečka zveza izjemoma tudi narodna in da le z ozirom na ptujski okr. zastop ni dala par kimovcem prikimati k predlogu nezaupnice. Celo stvar tako slikajo, kakor da jim je sicer slovenstvo mnogo manj vredno, nego trma Roškarjeva in drugih ničel, da so pa storili ljubeznivost prvakom in zlasti dr. Jurteli, kakor da bi le ti bili dolžni nameravano lumparijo Korošcu v imenu slovenskega naroda drago odplačati. Slovensko občinstvo ptujskega okraja se zgraža nad tako brezprimerno moralo.

Ravnokar dobimo tudi od svojega poročevalca poročilo, iz katerega sledi, da smo zavijanja „Slovenca“ v zadevi nezaupnice popolnoma pravilno razumeli. Shoda kmečke zveze se je udeležilo komaj 200 udeležencev, izmed katerih pa je bila velika večina odločno nasprotna vsaki sovražni izjavi zoper dr. Ploja. Dr. Korošec je nvidel, da je popolnoma osamljen ter so njegovi privrženci razun par bojevitih župnikov in kaplanov s hujšajočo politiko vodstva kmečke zveze, oziroma dr. Korošca skrajno nezadovoljni. Grda farbarija je torej, če dr. Korošec svoj poraz skuša na ta način zakriti, da se hlini, kakor da je slovenskemu

narodu hotel kako uslugo storiti in da zato ni dal dr. Ploja tik pred volitvami v okrajni zastop neusmiljeno ob glavo djati. Lahka reč je bila nezaupnice doseči v Brežicah in Trbovljah i. t. d., kjer dr. Ploj sploh ni poslanec in ga volilci ne poznajo. Zakaj ni šel dr. Korošec v Ptuj po nezaupnico zoper Ploja že poprej, predno se je o volitvah v okrajni zastop sploh kaj vedelo? Naletel bi bil še bolj nego zadnjo nedeljo na odločen odpor in zato je skušal pripravljati tla za izraz nezaupanja v Ptuj s tem, da je takih smešnih nezaupnic skoval na tucate po gorskih vaseh izven volilnega okraja Plojevega. Da se je vse to ponesrečilo, ni sicer kakega posebnega političnega pomena, vendar je pa zelo značilno za javno mnenje ter dokazuje, da je dr. Korošec dogospodaril s svojo kmečko zvezo in da so ga povsod celo njegovi najožji pristaši že popolnoma siti.

Iz političnega sveta.

Štajerski deželni zbor.

V seji dne 16. t. m. so stavili slovenski poslanci dr. Jurtela in drugi predlog, naj se nadaljuje z regulacijo Pesnice in sicer ker je ista v 3. oddelku že dovršena, v drugem oddelku; naj se prispevki države in dežele k stroškom uredijo kakor pri 3. oddelku. — V tej seji je stavil dr. Jurtela tudi predlog za zdatno podporo občinam rogaškega okraja, katerim je dne 17. in 25. maja pobila toča in napravila za 200.000 kron škode.

V seji dne 19. t. m. je utemeljeval dr. Ploj svoj predlog za podporo vinogradnikom ptujskega in ormoškega okraja; v Halozah je naredila okrog 2 milijona kron škode. Ako se ne da zdatna podpora, bode jih mnogo prišlo na beraško palico in bodo prisiljeni se izseliti.

V seji dne 20. t. m. je poročal deželni odbor o uspehih preiskave mestnega gospodarstva v Ptuj. Znano je, da se je v zadnjem zasedanju dež. zbora pozvalo deželni odbor, naj preišče Ornigovo gospodarstvo. Deželni odbor je pač našel, da so narasli obč. dolgovi mesta Ptuj od leta 1894, ko jih je bilo 185.647 K 50 vin., do letos na 1.460.144 K 58 vin., našel je tudi, da

se dohodki raznih mestnih podjetij (parna mizarna pralnica, „Mädchenheim“ itd.) vedno manjšajo, našel celo neke nerednosti s hranilnimi knjižicami, — vendar ne najde povoda še nadalje nadzorovati Ornigovega gospodarstva. To je bilo seveda pričakovati.

Posl. dr. Ploj je utemeljeval svoj predlog, naj bi se delalo na znižanje cene galici. Vinogradniki rabijo te tvarine vedno več, ker morajo vedno gosteje škropiti; to pa izrabljajo fabrikanti in so letos poskočili s ceno za 50%. Podraženje zadene hudo že itak zadolžene vinogradnike, zato naj dež. odbor do zlasti kmečkim vinogradnikom v nabavo daje podpore.

V seji dne 21. t. m. je poslanec dr. Hrašovec utemeljeval svoj predlog, naj se ustanovi v Grižah vinograd in trsnica. Vinograde v tej občini, ki znašajo nad 50 hektarjev, je uničila trtna uš in ujma. Vinogradniki so že poskušali z novimi nasadi, a vsled nepončenosti ravnanja s trsjem se jim je ponesrečilo. Vzorni vinograd in trsnica bi bila za Griže in tudi za sosedne občine velikega pomena.

Ostali del seje dne 24. t. m. je izpolnjevala debata o železnicah. Mariborski poslanec Wastian je napadel deželni odbor, češ, da se ne briga za projekt železnice Maribor-Zeleni travnik, Hagenhofer pa isto glede projekta železnice Friedberg-Aspang. Odgovarjal jima je dež. odbornik Link, ki je povdarjal, da bi pač že vsak okraj rad imel svojo železnico, a da je to pri današnjem stanju deželnih financ nemogoče.

V isterskem deželnem sboru

je predložil deželni odbor postavni načrt glede spremembe deželnega reda in deželnega volilnega reda.

V češkem deželnem zboru

je stavil poslanec Kaldinsky predlog, naj deželni odbor dela pri vladi na to, da se bodo obenem z deželnimi financami premenile in izboljšale tudi finance občin, mest in trgov.

V nižjeavstrijskem deželnem zboru

se je od krščansko socialne strani izdala predloga za volilno preosnovo, po kateri bi bilo klerikalcem za nedogleden čas zagotovljeno gospodarstvo v deželi. T. ko zahteva, za splošno knjižo triletno bivanje v občini. Celo krščansko-

LISTEK.

V torek in petek.

(Novela. — Spisal Josip Korzeniowski.) (Dalje.)

Mihael je hitel mimo častnika, se preril skozi množico v veži se nahajajočih ljudi in stopil pred slovesno ozaljšani mrtvaški oder, katerega človeku postavijo samo enkrat.

Na odru je ležalo mlado, mično žensko truplo. Njena bela obleka je visela na obeh straneh navzdol. Male nožice v nežnih nogavicah so bile prevezane z belim trakom. V črnih laseh je imela venec, spleten iz belih rož. Na mramornato belem obrazu so bile samo obrvi črne in lahna senca dolgotrajnega trpljenja. V rokah je držala lesen križec in blazine se bile gosto pokrite s cvetjem.

To je bila Marina, še ravno tako lepa kot v življenju. Toda njenim možjanom je manjkalo duha, njenim očem duše in ustnicam glasu, ki je nekaj Mihaela tako čaral.

Počasi je stopil bližje, zrl dolgo v njemu tako znani obrazek; izdal pa ni z nobenim vzd-

hom, z nobeno solzo in nobeno kretnjo, da divja v njegovi duši obup, da pred njim stoječa krsta zapira vso njegovo srečo.

Kajti molk je najgloblji izraz vsake neizrek-ljive sreče kakor tudi vsake bolesti! V smrti se najočitneje razodeva božja vsemogočnost.

Ko je to pravil moj kolega, je šel ravno Mihael mimo naju, obstal je pred ono klopjo, zrl zamišljen vanjo in šel zopet dalje.

Nisem se mogel vzdržati globokega sočutja in solza mi je stopila v oči.

Ko je moj spremljevalec to zapazil, se je nasmehnil in pripovedoval dalje:

„Ko je Mihael spremil svojo Marino na pokopališče in tam vrgel tri pesti prsti na njeno krsto, tedaj je šele prav čutil svojo bolest, ki je bila neizmerna, kakor njegova nesreča.

Ker ni imel v Hr. kaj delati, je pisal še par vrstic majorju, se je vsedel na voz in odpeljal.

To pismice se glasi:

Čenjeni major!

Nekdaj sem ljubil Vašo hčerko bolj kot svoje življenje. Kljub temu ji nisem mogel zboljšati njenega slabega položaja in ji ohraniti življenje na zemlji.

V slučaju, da bi Vi ali njeno dete kedaj česa potrebovali, je tu moj naslov. Vse, kar sem in imam, stoji Vam vedno na razpolago.

Mihael pl. St.“

Tri leta pozneje je bil Mihael na potu iz Hr., kamor je potoval vsako leto.

Da bi konje nakrmil, se je ustavil na Kr., stopil v neko gostilno na prigrizek in sedel k stranski mizi.

V sredi sobe je sedelo okoli okrogle mize sedem ali osem, mlanskih častnikov. Kakor se je Mihaelu zdelo, so ravno kosili, kajti steklenica je hitro krožila in njih pogovori so bili vedno glasnejši in brezobzirnejši.

Mlajši izmed njih so se spominjali svojih junaških činov, na polju ljubezni in vsak, kdor je začel novo povest, je skušal svojega predgovornika prekositi. Celo imenom onih, ki so njihovim pokvarjenim srcem zaupale, niso prizanašali.

Mihael je še vedno mislil na pokopališče, kjer je ves prejšnji dan presanjal. Mramornati spomenik, ki ga je dal postaviti Marini, je nosil jednostaven napis: „Molite za njen dušni mir.“

Vse to mu je stalo še živo pred očmi.

Torej ni mogel brez nevolje poslušati teh

socijalno delavstvo je s tako spremembo volilne postave nezadovoljno.

Za splošno in enako volilno pravico na Hrvaškem je izdala hrvaška socijalna demokracija proglas na narod, v katerem sklicuje veliko število manifestacijskih shodov za dne 6. oktobra.

Radi imenovanj sodnikov na Češkem se vrše pogajanja. Nemški ministri, posebej Prade stoje odločno na stališču, da morajo biti na nemško ozemlje imenovani samo nemški sodniki. In taisti Prade ima drznost, odrekati nam Slovencem pravico imeti na slovenskem ozemlju slovenske sodnike in hoče spraviti Nemca v Laško in drugam. Kako so gospodje dosledni!

Deželni proračun štajerski

za l. 1908 skazuje skupnih potrebščin 29.255.664 K, za 1.132.463 K več ko l. 1907. Pomanjkljaj znaša 12.999.977 K, za 509.294 K več ko leta 1907. Narasli so zlasti izdatki za deželno kulturno (urejevanje rek in potokov, podpore vinogradnikom, poljedelcem itd.), ti znašajo za leto 1908 2.563.314 K, za 62.992 K več ko leta 1907, za šolstvo 12.731.031 K (več za 482.808 K) za dobrotne in zdravstvene namene (bolnišnice, hišnice itd.) 9.126.489 K, več za 566.400 K, za vzdrževanje deželnih hiš in posestev 1.051.949 K, več za 55.616 K.

Dopisi.

Iz Novecerkve pri Vojniku. Malo-kedaj poročamo kaj iz našega kraja, pa še tedaj bi morali poročati samo nevesele, žalostne stvari. Proti volji ljudstva je vsilil kanonik Gregorec v zvezi z novodošlim kaplanom Luskarjem naši fari klerikalno posojilnico, kakor jo namerava sedaj ustanoviti v sosednjem Šmartnu tamkajšnji slavno-znani „katoliški“ kaplan Kovačič! In taki gospodje še bodo prišli naprej in višje, s takih še bo kaj več — tako se je izrazil v Novicerkvi dne 11. avgusta tamkajšnji zvest oproda kanonikov in oče znanega klerikalnega deželnega poslanca o kaplanu Luskarju, ki je bil obsojen radi težke telesne poškodbe. Kaj ne, taki morajo biti danes Kristusovi namestniki! Zadnje nedeljo pa je zopet na svoj način žalil iz prižnice naš kanonik rodbino, ki je izgubila svojega sina, trdil je, da je umrl vsled poškodb pri pretepu! Prav tako — vedno gonite ljudi na cerkvene shode in romanja, pa jih dvignite in izobrazite, vzgojite iz njih ljudi, saj ste že tukaj cela desetletja vsemogočni, pa niste ničesar storili! Sedaj pa očitajte ljudem, česar ste sami krivi — in če je še povrh neresnica! Kako se to vjema s svetostjo prižnice, kakor jo pridigujete in zahtevate od nas. Tebi, ljudstvo, pa kličemo: spreglej, sodi in misli z lastno glavo, ne poslušaj slepo, saj je v tvojem srcu in tvoji vesti dovolj resnice in poštenja, če te ne slepijo taki „odrešeniki in prijatelji“.

Iz Št. Ruperta nad Laškim. Po prijatelju sem zvedel, da je nakopičil „Slovenski Gospodar“ z dne 12. t. m. o meni zopet kup laži. Dovolite mi torej nekoliko prostora v Vašem listu, da razkrinkam nekoliko teh laži. „Slov. Gosp.“ piše: „Že v svoji prvi ovadbi zoper nekatere može tukaj, ki so preprečili Rošov shod, je nadučitelj parisal župnika s kaplanom skupaj, kot povzročitelja preprečenja shoda, češ, da je župnik zlasti ljudstvo pred shodom opijanil in potem nahujskal,

klicaje: dajte ga le!“ Trdim, da je dopisnik teh besed lagal, da je torej lažnjivec; kajti grda laž je, da bi bil jaz le enega izmed mož (!), ki so preprečili Rošov shod, sodnji ali pa drž. pravdn. ovadil; laž je, da bi bil jaz kedaj trdil, da bi bil župnik klical: dajte ga le, (res pa je, da je te besede neka druga, pri sodnji pod prisego zaslišana priča izpovedala, kot od župnika rabljene); tudi je laž, da bi bil v tozadevni ovadbi jaz naskikal župnika s kaplanom skupaj, kot povzročitelja preprečenja shoda, češ, da je župnik ljudstvo pred shodom opijanil in potem nahujskal, ker kakor že rečeno, jaz nisem nikogar radi preprečenja shoda ovadil niti sodnji niti državnemu pravdnstvu. Ako sta temu kriva ali ne, vesta vidva sama najbolje; precej dobro pa si te tola-mači tudi javno mnenje. Da ste Vi g. župnik na dan shoda pri odprtem oknu smejali se in ljudstvu (pijanemu) posebna znamenja dajali, se je tudi pred sodnijo po jedni priči konstatiralo. Za „Posavsko Stražo“ št. 18 t. l. ste dali podpisati dopis obema cerkvenima ključarjema in še trem občinskim odbornikom, da ni bil na Roševem shodu nihče pijan; pred sodnijo so se pa obdolženci izgovarjali na njih takratno pijanost, češ, da vsled pijanosti niso vedeli kaj delajc in dr. Benkovič jih je sam zagovarjal s tem argumentom. Vprašam Vas podpisanci: Bezgovšek Jožef, župan, Oblak Jožef, Gril Anton, Rozman Franc in Mraz Franc, spoznate li sedaj, da ste podpisali takrat na župnikovo komando tako resnico, katere župnik sam ni hotel podpisati, ker je vedel, da je neresnična. Druga taka lepa neresnična resnica, ki ste jo tudi takrat podpisali, je trditev, da župnik na dan volilnega shoda (5. maja 1907) še iz sobe šel ni, ko mu je vendar Blaž Tuhtar pri sv. maši, ki jo je ta dan v župni cerkvi med 10. in 11. uro bral, stregel. Da župna cerkev šentrupertska ni v sobi župnika, vendar vsi podpisanci veste. Taka je torej resnica (hčerka božja) pri šentpeterskih privržencih Koroščeve stranke. — Kar se pa tiče župnika Ant. Mojžišek-a radi kršenja volilne tajnosti, pa stvar še ni končana, ker je bil prijavljen zoper oprostilno razsodbo priziv, ki je menda v teku. Zaslišan bo v tem oziru najbrž še g. Ožbald Pustišek, šolski vodja v Svetini, ki je slišal, ko je župan Jožef Bezgovšek v šentrupertski občinski pisarni dne 19. maja t. l. razlagal tozadevno župnikovo početje. Šentrupertski dopisnik „Slov. Gosp.“ z dne 12. t. m. je torej s svojim dopisom lagal; on je torej javni lažnjivec. G. župnik, skrbite, da se omenjeni lažnivi dopisnik opere tega očitjanja. Naj me torej toži. Dopisnika Vam nikakor ne bo težko najti in nagovoriti ga do tožbe tudi ne — ako tega očitjanja ni zasluzil.

Fr. Zupančič, nadučitelj.

Mozirje. Vsi prebivalci Sav. doline in tudi drugih krajev se vabijo, da si ogledajo sadno razstavo, katera se priredi dne 29. t. m. v Mozirju. Razstavo otvori ob 9. uri dopoldne gospod župan dr. Jož. Goričar, potem pa govori gospod nadučitelj Fr. Praprotnik o sadjeznanstvu. Razstava bode pokazala, kako lepo sadjarstvo tukaj napreduje in ker se letos sadje odlikuje po svoji izborni kakovosti, tako je gotovo to neovrgljivi dokaz, kako mu ugaja naša zemlja in naše podnebje. Vse razstavljene vrste bodo zaznamovane s pomologičnimi imeni in bodo imeli torej obiskovalci kaj ugodno priliko si najboljše trgovsko in

namizno sadje ogledati in zapomniti, kar je za prosep in napredek umnega sadjarstva največje važnosti. Na željo obiskovalcev se bodo tudi med razstavo dajala razna pojasnila. Naj si torej to zanimivo razstavo vsak ogleda, ki se sploh za sadjarstvo zanima in sme uverjen biti, da se bode poln notranjega veselja in ves navdušen za to tako lepo in važno stroko kmetijstva vrnil domu. Sadje bode nekaj dni razstavljeno in je vstop prost vsake vstopnine. Torej v nedeljo, dne 29. t. m. vsi v Morije, ki ste vneti za blagor in srečo domovine in ki imate srce in dobro voljo za povzdigo splošnega blagostanja med nami obče, prevažnega sadjarstva pa še posebej.

Iz Savinske doline. (Slovenščino nas vabijo z nemščino — brcajo.) Barvar Josip Reich v Ljubljani ponuja po slovenskih časopisih svojo trgovino, oziroma pralnico, češ, lejte Slovenec sem, le pošljite mi obleke v barvanje. Na njegov oglas v slovenskih časopisih mu je tudi neka slovenska družina na Štajerskem doposlala obleko v barvanje. G. Jos. Reich je vrnil popravljeno obleko po pošti z nemškim naslovom, nemškim računom in s popolnoma nemškim odtiskom: „Josef Reich, Tuchappretur, Färberei und chemische Wäscherei, Laibach“. Toda ta slovenska družina ni bila toliko zavedna, da bi sprejem te nemške pošiljatve odklonila, s čim bi g. Reichu provzročila troške poštnine ter bi ga bila naučila, da je treba na slovenska naročila odgovarjati ne samo iz ozirov dostojnosti, temveč tudi iz narodnostnih ozirov v slovenskem jeziku. Tako smo si sami krivi, če se nas upajo celo obrtniki vabiti k sebi s slovenščino, potem pa nas z nemščino breati. Gospodu Reichu svetujemo, naj ponuja svojo obrt kot nasprotnik slovenščine le po nemških časopisih, nam Slovencem pa naj da mir, da nas ne bo odvrčal od slovenske pralnice g. Volka v Šostanju.

Slovenske družine, to nam bodi glasen poduk, da zavračamo vse, kar hoče nasprotovati ali nagajati našemu jeziku.

Iz Savinske doline. (Koroščeva zavijanja na Rečici.) Državni poslanec dr. Korošec je na Rečici govoril:

1. Da ni prišel hujskat v gornjegrajski okraj, kakor se mu očita, temveč samo poročat o svojem delovanju. — A tu je znano, da bi rad izpodrinil tla državnemu poslanca Ježovniku, kakor pravi pregovor: „Nevošljivost ne miruje!“

2. Zakaj se je ustanovila „Kmečka zveza“? Dr. Korošec je trdil, da zato, ker ga „Narodna stranka“ ni hotela sprejeti. Oho! Ravno narobe je res. Res pa je, da se dr. Korošec in njegovi niso nikdar oglasili za sprejem v „Nar. stranko“, temveč so začeli takoj ob njeni ustanovitvi delati proti nji. Dr. Kukovec, vodja „Narodne stranke“ je ponujal dr. Korošču kompromis, to je dogovor ali pogodbo, kako si naj obe stranki okraje ob volitvah razdelite. Toda dr. Korošec je tak dogovor odklonil ter se ni hotel z „Nar. stranko“ niti pogajati.

3. Ali je „Kmečka zveza“ duhovniška stranka? Dr. Korošec je trdil, da ni, ker sedi v odboru samo on kot duhovnik, vsi drugi so baje kmetje, izvzemši dr. Benkoviča, in da baje on ne more z dr. Benkovičem 18 odbornikov preglasiti. — Seveda preglasiti ne, pač pa lahko pregovoriti, da glasujejo po Koroščevih mislih.

pogovorov in že je hotel oditi, ko ga je povest nekega častnika obdržala na stolu.

„Vse vaše komtese in baronese“, je začel oni častnik, „so samo pleve v primeri z mojo Marino, ki mi je pred leti odprla svoje sedemnajstletno srce na stežaj!“

„Gotovo kaka blondinka z rdečim ključkom!“ je pristavil drugi.

„Motite se, gospod ritmojster“, je odgovoril prvi. „Najmičnejša brinetka, kar sem jih kedaj videl!“

„Kedaj je bilo to?“ je vprašal ritmojster.

„Leta 18... v Varšavi pri moji teti!“ (Tu je dostavil še nekaj detaljev, ki ti jih nočem ponavljati in katere mi je Mihael vedno z zobmi škrtaje pravil.)

„Kak velik triumf!“ je vzkliknil drugi. „To je bila gotovo hišna tvoje tete!“

„Samo takih neumnosti ne klepetaj!“ je odgovoril prvi. „Kdo bi štel in mislil na tako šaro s hišnami.“

„Bila je mična, izobražena gospica z vročim srcem, ki pa je imela grozno napako!“

„Kaj? Ali je bila nadušljiva, ali kaj?“ je vskliknil ritmojster glasno se smejoč.

Mihael je vrgel nož s tako močjo na krožnik, da se je ta razletel na tisoč koscev.

Vsi so ga pogledali, pripovedovatelj pa je nadaljeval:

„Naj nas ne moti nerodni gospod z razbijanjem krožnikov!“

Kakor sem rekel, je imela velikansko napako, namreč to, da me je ljubila in da je zahtevala na vsak način, naj jo poročim!“

„Kar ti seveda ni prišlo na misel“, je spregovoril eden izmed častnikov.

„Ne! Tako nespametni še nismo“, se je odrezal prvi. „Soproga... to bi bilo zame pretežko breme!“

„Kje pa je sedaj?“ je vprašal ritmojster.

„Kaj jaz vem? Kaj me tudi to briga. Šest let je od tega, moj bog!“

„Ali ti ni prav nič žal?“ ga je vprašal drugi.

„Meni je samo žal to, da nisem z njo več preživel kot samo en rajski večer!“

Spoznal sem jo pri svoji teti, kjer se je mudila nekaj časa. Bila je vabljiva in v polnem življenju. Tri mesece sem ji hlinil svojo ljubezen. Ona pa me je v resnici ljubila.

Nekega večera se je teta odpeljala v gledališče, ona pa je ostala doma zaradi hudega glavobola.

Jaz sem imel svoj sedež blizu vrat. Ko sem videl svojo teto samo v loži, sem odšel, še predno me je zapazila, in hitel na njeno stanovanje.

Marino sem našel v predsobi. Bila sva čisto sama. Glava ji je kar žarela... In... Naj bo dovolj! Še danes mi je žal, da je bil samo en večer!“

„Kdo pa je tega kriv?“ je vprašal nekdo.

„Jaz sam. pa tudi ne“, je odgovoril prvi.

Drugi dan se je že vrnila Marina k svojemu očetu. Vse prošnje moje tete je niso mogle odvrniti.

Dobil sem... To bi težko uganili... Dobil sem torej od nje pisemce, s približno to-le vsebino:

Karoli!

Ti si me pahnil v pogubo! Oče Ti ne bo odrekel. Pridi torej in ne zapusti

nesrečnice!

Jaz bi kmalu počil od smeha in sem takoj odjahal proti restavraciji „Novi svet“. Tri mesece pozneje pa sem dobil drugo pisemce:

4. Dr. Korošec je trdil, da ni on s svojimi tovariši zato ustopil v „Jugoslovanski klub“, ker bi se to reklo, ljudem pesek v oči metati, ako bi se na Dunaju družil z Ježovnikom in Roblekom. „Laž ima kratke noge!“ Gospod dr. Korošec, z Ježovnikom in Roblekom se po bratski družijo v „Jugoslovanskem klubu“ 6 duhovnikov, ker poznajo potrebo sloge na Dunaju, sicer bi jih vlada ne upoštevala in bi narodu nič ne koristili, Vi se pa kot duhovnik nočete združiti z „Jugoslovanskim klubom“, temveč se rajše družite s spletkarjem in škodljivcem Slovencev z ljubljanskim dr. Šušteršičem, ki spletkari, da bi mi ne dobili jugoslovanskega ministra.

5. Po mnenju dr. Korošca sta baje poslanca Ježovnik in Roblek preslaba, da bi se v „Jugoslovanskem klubu“ ustavljala nakanam Ivčevića, ki deluje na to, da bi se odprla srbska meja. No, močni g. dr. Korošec, ustopite še Vi v „Jugoslovanski klub“, pa bodele vsi trije dovolj močni! Menda se čutite tudi Vi slabega, zato ne ustopite! Sicer pa bi to koristilo naši deželi, če bi se srbska meja odprla. Koliko mnogo lesa bi se od nas izvozilo po Dravi, Savini in Savi na Srbsko! Lesna trgovina bi se povzdignila, cena žitu in živini bi se znižala, kar bi koristilo z malimi izjemami celi Spodnji Štajerski, kajti pravih živinorejcev je pri nas malo, zato se mora živina in žito k nam dovažati. Madžari, sovražniki Slovanov hočejo imeti srbsko mejo zaprto, da bi nam lažje dražje prodajali svojo živino in žito. Ni pravi Slovan, ki napeljuje vodo na madžarski mlin, kakor to delate Vi, da izdavate krvne brate madžarski gospodarski politiki.

6. Ničeva je trditev dr. Korošca, da baje Ježovnik in Roblek nista prava narodna poslanca, ker so njima dali glasove baje tudi socialni-demokratje. Ljudi spoznavamo po njihovem djanju. Gospod dr. Korošec, Ježovnik in Roblek sta ustopila v „Jugoslovanski klub“, ker vesta, da bode tam skupno s Slovenci in Hrvati pri vladi več dosegla, nego Slovenci. Ker imata onadva narodove koristi pred očmi, sta prava narodna poslanca, a Vi ste slepi politični kričarji.

Št. Peter v Savinski dolini. Nočemo odgovarjati „Slov. Gospodarju“ na neumno besedičenje, tikajoče se naše kmečke posojilnice. Dopisniku povemo, da je lahko pristaš „Narodne stranke“ prej kmet, ko kakšen župnik ali kaplan brez pluga in motike pravi član „Kmečke zveze“. Tudi nas „gosposka suknja“ nič ne moti se trdno in sedaj še tesneje okleniti naše prave kmečke posojilnice, ko se začnejo naši nasprotniki zaletavati v naše pošteno gospodarsko podjetje, da bi pridobili na ta način pristašev, kar se jim s poštenim delom pri nas v zavedni Savinski dolini ne posreči. Toda mi kmetje se ne damo varati z vsem, kar je črno na belem. To gotovo ve dr. Korošec, ko lahko z lastnimi očmi čita odslove „Slov. Gospodarja“ na čekih in nakaznicah. Naše ljudstvo že zna razločevati resnico in laž; če se bo pa delalo od strani lažikmečke zveze tako naduto in nesramno še naprej, bo kmalu odklenkalo pri nas „Slov. Gospodarju“ za večno. „Kmečka zveza“ nima nobenega gospodarskega, stanovskega pomena, ker odločujoče v njej kaplani pod komando dr. Korošca, ki si jo je usta-

novil zato, da ima pripravljeni aparat ob času volitev, da ne izgubi on njegovi tovariši poslanci kakšnega mandata. Zategadelj pa rovljejo tako proti našim poslancem, katere smo volili mi zavedni kmetje iz naše sredine. Mi kmetje pa hočemo ostati neodvisni od te lažizveze in vseh njenih nakan ter še v večjem številu pristopiti k naši pravi kmečki posojilnici, če se tudi postavi na glavo naš župnik, ki rajši dela strankarsko politiko nego skrbi za službo božjo: namesto divnih harmoničnih glasov orgelj moramo poslušati od sosedne krčme med sv. mašo harmoniko! Menda tudi v večjo čast božjo! Rajši se bavite s tem vprašanjem in pustite nas kmete in našo posojilnico pri miru! Za svojo pa delajte z bolj častnimi sredstvi nego v zadnjem „Slov. Gospodarju“.

Sv. Duh pri Lučanah. Kakor smo pisali, poročal je tukaj drž. poslanec Ježovnik dne 1. septembra o svojem dosedanjem delovanju in o svojem stališču. Občinstva je bilo zelo mnogo in je bilo s poročilom g. Ježovnika zelo zadovoljno.

Ker se je o zborovanju že kratko poročalo, hočemo danes le pisavo „Slov. Gospodarja“ v štev. 43 ovreči.

„Slov. Gospodar piše, da je tukajšnja posojilnica priredila občni zbor in tombolo samo zaradi g. Ježovnika. Občni zbor se je vršil v šoli, medtem ko je g. Ježovnik govoril v gostilni g. Gaubeja. Tombolo je pa priredil g. Gaube, kateri je za dovoljenje prosil že meseca marca, torej prej, kot smo kaj veliko o g. Ježovniku vedeli. Da g. Ježovnik 1. septembra pride k Sv. Duhu, zvedelo se je še le 27. avgusta, medtem ko se je občni zbor in tombola po časopisih naznanila že julija. Da si je g. poslanec zbral ravno ta dan, smo mu vsi hvaležni. Dne 1. septembra je tukaj cerkveni shod in je torej bila najlepša prilika, da se je spoznal s kolikor mogoče mnogimi volilci.

Grda laž je, da bi se g. Ježovniku s vprašanji pokazalo nezaupanje. Volilci njegovega volilnega okraja so bili s poročilom popolnoma zadovoljni in so mu izrekli popolno zaupanje. Le g. Galunder od Sv. Križa — torej iz Rožkarjevega okraja — je v občni smeh in zabavo stavil nekatera vprašanja, na katera pa je g. Ježovnik tako izborna odgovoril, da mu je ljudstvo glasno pritrdjevalo.

Da se o predlogih za podporo sploh ne glasuje, g. Ježovnik ni rekel, omenil je le, da se take stvari pretresujejo v odsekih. Tudi o kakem priznanju, da niso vsi poslanci njegovega kluba pri agrarni zvezi, ni govora. Potrdil je le, da je bil on eden prvih, kateri se je za agrarno zvezo podpisal.

O kaki želji po „Kmečki zvezi“ pri nas pač ni duha ne sluha. Ista se do sedaj za mejo ni brigala in se tudi gotovo nadalje ne bo.

Splošna želja pa je — tudi tako imenovani klerikalci želijo to — da g. Ježovnik pride mnogokrat k nam. Le na tak način zve za naše težnje in mu mi lahko očitamo, ako ne bi delal po naši volji.

Ako bi dopisnik „Slov. Gospodarja“ ne bil prej popihal, videl bi bil, kako navdušenje se je polastilo občinstva, ko je g. Ježovnik odhajal

in mu je domača godba zaigrala „Naprej zastava Slave“.

Škofjavan pri Celju. Malokje so tako žalostne razmere, kakor pri nas, malokje tako surovi, podivjani ljudje! Nimamo namena koga sramotiti ali smešiti, saj to delajo nemški in nemčurški listi iz nas. Ravno kar piše nemški list „Tagespost“ v Gradcu, da se tu pri nas, posebej še okoli Vojnika slovenski fantje znajo le pretepati! Te dni pa je rogovilil v Škofjivasi mož, o katerem je rekel nadučitelj Lanč v Vojniku, da je najslavnejši nemški kmet, — mož, ki je bil nekdanji župan v Škofjivasi, ki vedno lovi otroke za nemško šolo — da bi postali menda njemu jednaki. Žgražali smo se, ko smo sedeli preteče, lo nedeljo zvečer v gostilni pri Kožuhi in videli take prizore. — Ali so to tisti nemški stebri, to je tista nemčurska kultura — fej! Če delajo tako stari — kaj šele mladi! Tu sem pridite vi, ki pridigujete vedno nemško slavo — in videli boste sadove nemčurskih šol in nemčurske podivjanosti. Kdo nam je tukaj tako okužil in podivjal naš zarod? — nemčursko časopisje, nemčurske šole in nemčurski „inteligentni“ gospodje v Celju in Vojniku — tako da ni kmalu na svetu kraja, ki bi bil naši vasi enak. Kaj pa poreče k temu celjska „vahta“ in „Štajerc“?

Ponikva ob j. žel. Kakor znano, je imel 15. t. m. dr. Korošec tukaj shod. Napredni Ponikvljani se z večine shoda niti udeležili niso.

„Jaz, Tone Korošec, doktor bogoslovja, drž. poslanec, urednik laži-Gospodarja sem fest fant, ki sem napredne Ponikvljane v nedeljo čisto premagal.“ Tako si Vi, doktore, gotovo domišljate: a se korenito motite. Če bi ne bili agitirali za vaš shod večni ženin Stoklas iz Šmarja, do vrata v dolgeh tičeči Mlakar iz Sladke Gore, Št. Jurski „Totngrobar“ Lintekov petelin, ter če bi razni žličarji ne bili žlice „dajlali“ za Vaš shod in s to suho robo prav po rajbniško barantali za Vas, ej Tone, potem bi bila slaba šla za Vas. Kajti bodi povedano, da so na shodu bili zvečine tujci, Ponikvljanov je bilo malo.

Dr. Korošec je na shodu napadal z lažmi in zavijanjem občinsko predstojništvo. Stvar je ta-le:

Dne 14. junija t. l. je po severnem delu obč. Ponikva hudo razsajal vihar, povodenj in toča; že itak ubožnim prebivalcem je vse uničilo, nekaterim je voda celo zemljo z njiv odnesla. Prizadetim je bilo treba nujne pomoči. Županstvo je takoj storilo svojo dolžnost, se informiralo o škodi, ter dne 17. junija naznanilo okrajnemu glavarstvu s prošnjo, naj se škoda nemudoma ceni. Ravno tisti dan je županstvo poslalo dr. Korošcu seznam 118 prizadetih posestnikov ter ga opozarjalo, naj nemudoma ukrene kaj za blagor prizadetih (oprav. štev. 810.) Dne 2. julija t. l. je prišla na ukaz c. kr. glavarstva cenilna komisija — in ne kakor je dr. Korošec farbal, vsled njegovega nuj. predloga — ki je cenila škodo na 25.490 kron. Dne 9. 7. t. l. je županstvo naznanilo dr. Korošcu s priporočenim pismom štev. 4. izid cenilne komisije.

Tako torej izgleda ta zadeva. Korošec je na shodu lažljivo sumničil in grdo obrekoval naše obč. predstojništvo, češ, da ni storilo, kar bi bilo moralo storiti in da je okrajno glavarstvo šele po njegovem nujnem predlogu bilo opozor-

Karol!

Moj oče ve vse! Muči me in nadleguje, da bi mu povedala krivca moje nesreče. Jaz sem dosedaj zamolčala in bom tudi v prihodnje. Ali me boš res popolnoma zapustil? Karol! Pridi k nam! Oče Ti bo odpustil, kakor Ti bo tudi odpustila Marina.

Jaz sem bil prepričan, da je bila to laž, in nič drugega nego past.

Razun tega pa me je še pričakovala gospa R. v Saškem vrtu. Imel nisem torej niti časa o tem premišljati!

„In kaj se je zgodilo potem?“ je vprašal ritmojster.

„Pozneje?“ je vprašal mlad mož, ki je med tem vstal in se naslonil na stol.

„Gospa R. je bila vabljiva in zabavnejša kot sem pričakoval, in njen soprog mnogo večji tepček, kot sem si bil mislil. Samoobsebi umevno, da sem pri tem pozabil na mojo malo brinetko!“

„Kaj pa je bil njen oče? Meni se zdi cela stvar precej čudna?“ je vprašal ritmojster.

„Ne, ne! gospod ritmojster! Saj sem vam že povedal. Njen oče je bil upokojeni major! Imenoval se je . . .

Pri teh besedah je skočil Mihael pokoncu in n zakričal z gromčim glasom:

„Ne izgovorite tega imena, gospod. Zato so vaše ustnice preumazane!“

„Kaj to pomeni?“ je zakričal častnik. „Ali mi hočete mogoče zabranjevati? Major se je imenoval pl. Gr. . . .“

Komaj pa je izgovoril to ime, že je vzdignil Mihael svojo pest in ga udaril z vso močjo po obrazu.

Častnik je odskočil daleč nazaj. Ostali so prišli za sablje, a so jih držali pri miru, ko so videli, da stoji Mihael nepremično.

Naenkrat pa je skočil zapeljivec uboge Marine pokoncu in je vprašal:

„Kdo pa ste vi sploh, gospod?“

Ko mu je Mihael povedal svoje ime in naslov, je oni nadaljeval:

„Dobro! Torej mi boste dali zadoščenje! Se razume, s pištolami!“

„Da, s pištolami“, so kričali vsi.

„Zadovoljen!“ je odgovoril Mihael. „Toda sedite, gospodje!“

V njegovem glasu je bilo nekaj zapovedujočega, njegov blede obraz je bil resen in je imel plemenit izraz. Zato je dal jasen dokaz poguma in moči, da so častniki takoj sedli in bili pripravljeni ga poslušati.

Mihael jim je na to povedal Marinino in

svojo povest. Govoril je s pikrostjo, z vso bolestjo resnice in z vso zgovernostjo. Njo je orisal kot popolnoma nedolžno žrtev razuzdanca, kot hčer in mater velike požrtvovalnosti in ljubezni.

Naposled jim je prebral njeno zadnje pismo in jim naslikal ono podobo v Hr., kjer je upal, da ji bo prinesel tolažbe in našel zase sreče.

Ko je končal, so bili vsi globoko ganjeni in zapeljivec je sedel v kotu s pokritim obrazom.

Mihael jih je pogledal in pristavil:

„Kakorkoli podlo že govorite, mislite in delate, vendar ne verjamem, da bi ne imeli nobene plemenitosti več.“

Povejte, kdo izmed vas hoče biti sekundant tega hudobneža?“

Z ramami migaje so se spogledovali častniki med seboj, toda nihče se ni oglasil.

„Kaj?“ je vzkliknil oni srdit, „torej ni nihče več tovariš in prijatelj?“

Še vedno so molčali in hoteli oditi.

„Dobro torej!“ je kričal od vseh zapuščeni. „Ali nočete ničesar vedeti o dvoboju, ali naj se zgodi navaden uboj brez prič: kajti zadeva se ne da več z besedami rešiti. To boste morali sami pripoznati, gospod!“

(Dalje prihodnjije).

jeno na dotično nesrečo. Zabrusil bi Korošcu psovko v obraz, ki si jo je zaslužil. Korošec je „resnicoljub“ in ne lažnik; in kot resnicoljub je na shodu na Ponikvi grdo lagal.

Pripomniti moram, da je prišel po viharju prizadeti Korošec volilec F. V. iz Ostrožnega na obč. urad ter jadikoval, da ni od nikoder pomoči, da se poslanec Korošec nič ne briga za nje in je dostavil, da skrbi posl. Pišek bolje za svoj okraj, ker si je takoj drugi dan ogledal istočasno prizadeto občino Zeče. Na to izjavo mu je županstvo čisto primerno in brez vsega hujskanja odgovorilo: Mi smo storili vse, kar je mogoče, če se pa Korošec ne zmeni za vas, ni naša stvar; sicer pa, kakšnega ste si izvolili, takega pa imate.

Taka je „resnica“ v resnici in v ustih dr. Korošca!

Loka pri Zidanem mostu. Za svoje resnicoljubje in častikrajo „krvavo bičani“ Benkovič-tič-bič je imel 1.5. t. m. pri nas shod, na katerem je bilo do 70 ljudi, med temi polovica naprednjakov. Benkovič, kateremu so se še poznali na obrazu spomini pasjega biča, je bil primeroma jako miren; le videlo se mu je, da ga že spomin zapuša (posledice pasjega biča?), kajti jako učeno je trdil, da bo prihodnje leto cela Avstrija slavila 50-letnico cesarjevega vladanja in ga je priprost kmet moral poučiti o zgodovinski resnici. Razvnel se je nekoliko, ko je govoril o socijalnih demokratih; glejte — pravi navdušeno — če pride do „delitve“, si bo vsak izbral najlepšo žensko! (In zopet mu zabrusi kmet: da, najlepšo „kelnarico“!) Ti lepi spomini na „lepe“ ženske!

Bolj kot Benkovič se je vsajal ta dan župnik Buhlonej, vulgo Šket. Hujskal je proti šoli; ko je zahteval skrajšanje pouka, mu je zaklical kmet: „otroci naj se le učijo, da ne bodo tako neumni, kakor smo mi“. — Ko je pa župnik začel lagati o krajnem šolskem svetu, je ogorčenje naših priklopelo do vrhunca. Stvar je ta: župnik je v seji krajnega šolskega sveta predlagal, naj se stara šola prepusti takoj cerkvi; krajni šolski svet je to enoglasno odklonil, pač pa se je izrekel, da se to zgodi takrat, ko bo potreba; to je razvidno tudi iz zapisnika. Župnik je pa na shodu hujskal proti krajnemu šolskemu svetu, češ, kako je brezverski; dejal je, da se je pri tem njegovem predlogu načelnik krajnega šolskega sveta odstranil in da predlog sploh ni prišel na glasovanje. Prinesli so zapisnik in zahtevalo se je, naj se glasno prečita. Ko tega Benkovič in župnik nista hotela, je imenoval odličnega mož župnika očitnega lažnjivca. Ko so na to mahoma zaključili zborovanje, so doneli župniku izmed zborovalcev na ušesa klici „župnik lažnjivec!“ Najbolj klerikalni kmetje so obsojali župnikovo početje. — Tako je končal ta „krasni“ shod gajžlanega poslanca!

Lokavec pri Loki. Kmetje smo si ustanovili tukaj posojilnico in hranilnico s sedežem v Loki. Klerikalci, ki jim je splošna korist deveta briga, pa tudi hočejo imeti svojo posojilnico. Kmečka posojilnica se je uprav srečno minuto rodila; že prve dni je imela precej prometa. Klerikalci so hoteli prehiteti nas kmete, a jim je spodletelo. Na vso žalost bodi povedano, da imajo presneto malo zaslonbe pri našem dobrem ljudstvu; niti prostora ne dobe, kjer bi nastanili posojilnico. Nihče jih noče pod streho. Pri neki priliki je zahteval mož, ki sliši na ime „Buhlonej“, naj odstopi kr. šol. svet staro šolsko poslopje. Ko je uvidel, da je pogorel, je vzkliknil: „Zakaj pa ne dovolite, če jaz predlagam?“

Ugleden mož pa mu hladnokrvno odgovori, da je to lepo in prav, če oni predlagajo, ali Bog pomagaj, če se ta predlog enostavno odkloni.

Še ni preteklo po tej seji nekaj ur, prigodi se slučaj, da je bil ta mož okraden. „Buhlonej“ to izve. Kako se je neki radoval te nesreče.

Trdil je baje, da je zadela tega moža očitna kazen božja, ker se je njemu protivil. Rekel je Marijinim otrokom: „Lejte, še ni ena ura od tega, pa že ga je zadela kazen božja.“

O Bog, kako različne vrste stvari se pasejo v tvojem velikem vrtu!

Čujemo, da nas misli mož „Buhlonej“ zapustiti. Mi mu želimo srečno pot in njegovi bistri glavi mastno službo.

Iz rogaškega okraja. Naš okraj letos obiskuje nesreča za nesrečo. Spomladi je mraz sadje uničil. V drugo je prišla toča, ki je v goricah in na poljih hudo gospodarila. V tretje so pa prišli črni ogrci, ki so tako podjedli travo, da imamo letos skoro polovico manj krme kot druga

leta. Toliko hudega nas je letos zadelo, pa kaj hočemo, pomoči od nikoder. In kmetje se čudom povprašujejo, kaj pa dela naš poslanec dr. Korošec, ki nas, ko je izvoljen, tako na cedilu pusti in ki ves čas poletnega zasedanja ni ne enkrat odprl svoja posvečena usta za nas, še manj pa da bi bil kaj storil, dasiravno je vedel, da je zlasti njegov okraj letos hudo prizadet. Odlični kmet mu je celo parkrat pisal, naj kaj stori, pa se še mu ni zdelo vredno odgovoriti mu. In kar je najbolj obsojanja vredno, je to, da gori po Savinski dolini hodi in sklicuje shode, pri nas pa ko je vendar bil izvoljen, še ni imel nobenega shoda. Dr. Korošec, če Vam je drugod boljše kakor tu, zakaj ste pa potem kandidirali ravno v našem okraju, saj smo se tako nadejali, da od vsiljivca ne bo prišlo kaj dobrega. Mnogim in mnogim je že žal, da so Vas volili. Eden se je celo izrazil: „Boljše bi bilo, da di bili bika poslali na Dunaj, ta bi bil kaj zoper črve naredil, ki so mu travo vjedli. Vi pa, če se gre za kmečke potrebe, sedite na miru in se ne ganete, kakor Donačka gora tam pri Rogatcu.“

Občni zbor podravske podružnice „Prosvete“ v Mariboru v soboto, dne 21. t. m. je bil izredno obiskan; nad sto ljudi, zvečine dijaštva, pa tudi precej mariborskih narodnjakov se je zbralo. Zborovanje je pokazalo, kaj lahko doseže organizacija mladih, delavnih moči, pokazalo pa je tudi, kako velike važnosti je delo podravske podružnice za obmejno Slovenstvo. Predsednik fl. Mravljak je otvoril zborovanje, pozdravil navzoče ter poročal v imenu načelnika in tajnika o dosedanjem delovanju podružnice, ki se je osnovala 16. gradna 1906 in ima 8 danes knjižnic; 4 v marnberškem (Sv. Anton, Muta, Vuhred, Vuzenica), 2 v arveškem (Kapla, Sv. Duh) in 2 v mariborskem okraju (Brestenica, Sv. Lovrenc). Osnovati še treba kakih 40 knjižnic; knjig je na razpolago za kakih 20, a denarnih sredstev primanjkuje. Predavanj se je vršilo precej. Posebno se bo odslej gledalo tudi na razširjenje dobrih časnikov. Vse premalo še uvaža inteligenca to delovanje, in doslej sta darovali podružnici samo še mariborska (40 K) in posojilnica pri Sv. Duhu (20 K). — Knjižničar poroča o stanju knjižnic; na razpolago bo v kratkem 1150 knjig za nove knjižnice. — Blagajnik poroča o slabem finančnem stanju; dohodkov je bilo l. 1906 K 295.54, in primanjkljaj znaša 138 K 31 vin. Ustanovilo bi se bilo lahko še več knjižnic, ko bi ne primanjkovalo denarnih sredstev. — Odboru se je po poročilu preglednikov dal absolutorij. V novi odbor so voljeni: načelnikom fl. Fr. Mravljak, namestnikom Lešnik, tajnikom Brunčko, blagajnikom Dobravc, knjižničarjem Weigl Bruno, preglednikoma Novak in Pestevšek. — G. Lev Brunčko je na to predaval o narodnih davkih. V debati želi gosp. Štibler, naj bi tov. srednješolci posnemali nemške in laške kolege ter ob koncu leta podarili Ciril-Methodovi družbi par tisočakov, kar jim je na ta način mogoče, da med šolskim letom zbirajo po vinarjih, kateri se stekajo v skupno blagajno, iz katere poklonijo vsakoletni abiturientje po cele tisočake svoji šolski družbi. — Nato poroča gosp. Štibler o možnosti ustanovitve obrambnega društva z delokrogom in po vzgledu „Südmarke“ ter povdarja naloge takega društva. Dr. Rosina namigne, naj bi se oživila — „Straža“. Konstatiramo, da se je od strani navzočih starejših narodnjakov baš to vprašanje, ki ga je teoretično razvijal g. Štibler, dosti premalo uvaževalo. — V imenu izvrševalnega odbora „Narodne stranke“ se je urednik Spindler dotaknil nekaterih tekom zborovanja izrečenih misli ter povdaril, da bo vodstvo „Narodne stranke“ baš pri ustanovitvi obrambnega društva vedno sodelovalo. — Pri slučajnostih se je ogorčeno obsodilo lažinarodnjaštvo klerikalcev (glej „Prosvetine“ tablice!), hujskanje „Gospodarja“ proti vsem nesomišljenikom, posebej proti dr. Pivku; izrekla se je zahteva, naj se pripusti ustvaritev akademičnega odbora Ciril-Methodove družbe, ker je to zahtevati dijaštvo upravičeno. Mravljak se želi, naj bi se dijaštvo vrlo udeleževalo sokolskega dela. — Na koncu zborovanja se je nabralo za podružnico 26 K 73 vin. — Želimo krepkega napredka.

Nova štifta pri Gornjem gradu. Slučajno dobim v roke št. 45 „Slov. Gosp.“, ter najdem v nekem kotu dopis od nas, ki je poln naukov drž. poslanca, ne kaplana, — do tako visoke časti še nikoli ni došel — doht. Korošca. V navedenem dopisu ni nič drugega, nego sama obrekovanja, laganja in hujskanja o takozvanih „liberalcih“, čisto po načelu klerikalnega preroka dr. Korošca. Namesto lagati o poslancu g. Ježov-

niku, kako se mu „slabo godi“ baje na Dunaju, bilo bi bolj krščansko mu pomagati — ako je res treba, česar pa ne verjamem — in delati skupno z obema južnima slov. kluboma za dobrobit milega nam naroda slovenskega v gmotnem in duševnem obziru. Na tem polju imamo dela dovolj in ako se že bije boj za načela, naj se bojuje dostojno, pošteno in odkritosrčno, brez osumničenj in ostudnih psovanj. G. Ježovnik je sedaj poslanec in ne more nič za to, morebiti bi mu bilo mnogo ljubše, ako bi ostal doma, in sam se tudi ni postavil za poslanca. — Kar se tiče neke pesmi sestavljene o „liberalcih“, se presneto malo kdo briga za njo. Vemo pa dobro, katere „sv. device“ so jo sestavljale in kje in tudi pri kakšnem delu. Pa menda ja ne bodo tisti „pušeljci“ in „krancljani“ krasili kakšnega sv. prostora? To bi bilo zlobno! — Javimo pa sramotilec in obrekovalcem, da sramota doleti tistega, kateri drugega sramoti in kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pada. Nadalje javimo in v tem se ravno najboljše ločimo od klerikalcev — da sv. vera in politika se nimate nikakor lučati v jeden koš!

Vsakemu kristjani je znano, da je vera od Boga samega in vrata peklena je ne bodo nikdar premagala, kolikor manj še par ubogih poslancev; politika se pa vedno menja, goljufava in razburja človeški rod in ne daje nikdar in nikomur prave tolažbe, kakor nauki vere, torej odločno zahtevamo, da vera spada na sveto mesto, goljufiva politika pa na cesto! — Vsem tako „vsevednim“ našim klerikalcem pa mi „neumni liberalci“ z dna srca priporočamo besede našega Gospoda, ki pravi: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe; tvoj bližnji je vsak človek, bodisi prijatelj ali sovražnik!“ Tedaj nam je po teh besedah od Boga samega zapovedano ljubiti tudi svojega sovražnika in če je prav samo v političnem obziru naš sovražnik. Naj jim preidejo te besede našega Odrešenika v srce, meso, kri in dušo ter se naj kažejo tudi v dejanjih in naj ne bodo samo le na jeziku! — Sicer pa dobro vem, da so vse te lepe besede in nauki pri naših in drugih klerikalcih bob v steno, češ, da te sv. nauke navajamo le nalašč, sicer smo pa v srcu drugačni, zato jim zakličem z besedami našega Zveličarja: „Ne sodite, da ne boste sojeni!“ Le Bog je, ki sodi!

Vsem nezavednim in po hujskačih zapeljanim pa hočem dovesti v spomin besede na križ pribitega Boga, ki je rekel: „Oče! odpusti jim, saj ne vejo kaj delajo.“ Toliko za sedaj in za vselej! Na pot psovanj in obrekovanj vam ne sledimo nikoli!

Štajerske novice.

Velika gospodarska shoda se priredita dne 29. sept. 1907. v Gornjem gradu in Mozirju. — V Gornjem gradu se vrši shod v gostilni gospe Mikuš ob 8. uri zjutraj. Govori o kmečkogospodarskih vprašanjih g. dr. Božič, o propadanju kmetijstva in o odpomoči proti temu kmetijski potovalni učitelj g. Goričan. (Po shodu se, kakor že omenjeno, otvori javna ljudska knjižnica.) — Popoldne ob 3. uri se vrši gospodarski shod z istim sporedom v gostilni g. Vasleta v Mozirju. — Na obeh shodih poroča o dogodkih v državnem zboru državni poslanec g. Vinko Ježovnik.

Javni shod narodne stranke v Žetalah se vrši dne 6. oktobra t. l. po rani maši pri g. Berligu. Govorilo se bo o važnih gospodarskih vprašanjih.

Shod v Grajski vasi. Okrajna organizacija narodne stranke sklicuje na 6. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne v Grajsko vas gospodarski shod v zadevi regulacije Bolske.

Zaupni shod narodne stranke za občine Maribor, Karčovina, Leitersberg, Pobrež in Studence se vrši v nedeljo dne 6. oktobra ob pol 11. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. Poroča predsednik stranke dr. Vekoslav Kukovet.

Za strankini narodni sklad je nabral k vojakom odhajajoči g. Ivan Oset-Goriški v Št. Jurju ob j. ž. v veseli družbi 1 K 50 vin. V posne-manje!

Za strankini narodni sklad je nabral v veseli družbi somišljenikov g. Makso Berlig v Žetalah 10 K. Živel!

Imenovanje. G. Martin Mastnak, naš štajerski rojak iz Dramelj, je imenovan za pravega gimnazijskega učitelja v Gorico.

Iz šole. Deželni šolski svet je imenoval za nadučitelja v Stranice pri Konjicah g. Ferd. Bobiča (dodaj učitelj v Sv. Marjeti nize Ptuja), v Novocerkev pa g. Hinka Karničnika iz Polzele. Za učiteljico na ljudsko šolo v Štore je imenovana gca Ana Steska iz Šmarjete pri Rimskih toplicah, v Čadram Marija Tuma iz Sv. Štefana ob Zili na Koroškem, za učiteljico ročnih del ga Marija Brumen.

Brežiški Sokol je imenoval zdravnika dr. Josipa Straška soglasno častnim članom.

Napredovanje Slovencev pri volitvi v pridobinsko komisijo v Celju. Pri letošnjih volitvah so Slovenci napredovali, ker so prodrli ne le kakor pri zadnjih volitvah v 4. razredu, ampak so pridobili tudi 3. razred. Pohvaliti moramo zanimanje prizadetih slovenskih volilcev za letošnjo volitev. Priprave je vodil sporazumno g. dr. Gvidon Serbec in mu čestitamo k uspehu.

Novo bojno posojilnico v Petrovčah in v Šmartnem. Konzumar vikar Gorišek iz Celja je ustanovil novo bojno posojilnico v Petrovčah. Vodil bode posojilnico splošno nepriljubljeni župan Koren, pod čegar županstvom je bila od njegovega sina obkrajana občinska blagajna in nabiralnik za milodare v petrovški cerkvi. Upamo, da bode posojilniško blagajno znal bolj čuvati. V Šmartnem v Rožni dolini je ustanovil posojilnico.

Veleposestvo Novo Celje slovensko. Poročali smo svoj čas, da je graščino Novo Celje kupila parcelacijska banka v Zagrebu in da ga boče razprodala med kmete. Nekateri časopisi so našo vest preklicali kot prezgodnjo. Danes smo v položaju poročati, da je kupčija gotova stvar. Le poslopja si lastnik stari grof Salm pridržuje.

Roblekov shod v Št. Jakobu pod Kalobjem minulo nedeljo je bil jako lep in je moral tudi nasprotnikom utrditi prepričanje o poštenem delu narodne stranke ter njenega poslanca Robleka. Zbralo se je pri Grasseliju do 150 ljudi. Predsedoval je shodu g. Vengušt. Poslanec Roblek je v stvarnem govoru brez vsega hujskanja podal zborovalcem sliko političnega položaja, razjasnil, kaj se je moglo dozdaj storiti v prilog volilcev in kaj bo mogoče v bodoče. Posebno je razjasnil pomen zveze kmečkih poslancev v državnem zboru. Zborovalci so z vnmom in navdušenjem poslušali njegove iz srca prihajajoče besede in celo par navzočih nasprotnikov se je izrazilo, da se jim „poslanec Roblek dopade“. Učitelj g. Kveder je razložil nato razloček med Koroščevo lažikmečko zvezo in med zvezo kmečkih poslancev v državnem zboru, katero slednjo slikajo Koroščevi gromovniki na klerikalnih shodih tako, kakor da je eno in isto s Koroščevo zvezo. Razložil je zborovalcem tudi velik razloček med pravo kmečko stanovsko organizacijo v kmetijskih podružnicah in politično-hujskajočo zvezo Koroščevo ter pozival vse zborovalce, naj se priklopijo stanovski organizaciji. G. župan Urleb je želel, naj bi kmetje tudi pri bodočih volitvah nastopili tako samostojno kakor so pri zadnjih, ker le potem je upati, da dobimo res poslance, ki nam bodo pomagali. — G. dr. Zabukošek je razpravljal obširno o najbolj perečih kmečkih vprašanjih ter pozivljaval poslanca Robleka, naj se zanje zavzema. Gosp. Roblek izjavlja, da ne obljublja ničesar, ker bi ga bilo vsikdar sram, ako bi kaj lahkomiselno obljubljal, kakor to delajo drugi, a bi ne mogel obljube izpolniti, pač pa zagotavlja, da bo zastavil vse svoje sile v uresničenje kmečkih zahtev. G. Jošt iz Gotovelj izraža svoje veselje, da so tudi v Kalobju vrli slovenski kmetje tako politično zreli, ter si ne dajo zapovedovati. G. Čulek predlaga tri resolucije: v prvi se izreka poslancu Robleku zaupanje in zahvala, v drugi se zahteva ustvaritev enotne okrožne oblasti za slovenski Štajer, v tretji se obsoja podlo hujskanje „Slov. Gosp.“ in „Našega doma“.

Za IV. porotno zasedanje v Celju izžrebani porotniki so in sicer: a) glavni porotniki: Herman Kincl, posestnik, Šentjur ob juž. žel. Lud. baron Wittenbah, graščak, Grajskavas. Miha Jarnovič, trgovec, Dramlje. Franc Stiglic, gostilničar, Rečica. Karol Presiček, posestnik, Zdole, Anton Turnšek, trgovec, Rečica. Miha Černoš, krojač, Brežice. Franc Špende, posestnik, Gornjigrad, J. Mahorzhizh, solicitor, Celje. Anton Hudovernik, tesarski mojster, Velenje. Anton Czapek, oskrbnik na Planini (sedaj v Slavoniji). Otmar Praszchak, raynatelj dekliske meščanske šole v Celju. Rudolf Wuasch, mestni živinozveravnik v Celju. Alojz pl. Schildenfeld, gostilničar, Vransko. Janez Cestnik, gostilničar, Trnovec. Ferdinand Klemen, posestnik, Prevrat (Konjice). Josip Werdnig, posestnik vile, Otiški vrh. Dr. Aug. Schurbi, odvetnik, Celje. Franc Ogrizek, trgovec, Tržič. Janez Wach, posestnik, Buče. Jos. Klobutchar, mizar-ski mojster, Brežice. Matej Löschnigg, trgovec na Slatini. Josip Lukman, gostilničar na Vranskem. Jakob Volk, krojač, Šoštanj. Dr. Jos. Vrečko, odvetnik, Celje. Franc Pototschnig, usnar, Slovenjigradec. Janez Stoinscheg, posestnik, Slatina. Josip Lorber, tovarnar, Žalec. Miha Tajnik, gostilničar Družmirje pri Šoštanju. Franc Rauter, posestnik

na Planini. Ignacij Prikelmayer, višji nadzornik v p., Brežice. Janez Löschnigg, trgovec, Šmarje. Janez Grobušek, mesar, Brežice. Alojz Ogrizek, trgovec v Gor. Kostivnici. Franc Supanc, mlinar na Žusmu. — b) namestniki: Feliks Zunder, zasebnik, Celje. Anton Uršič, živinozdravnik v Št. Jurju. Anton Malé, posestnik, Spodnja Hudinja. Anton Chiba, klobučar, Celje. Peter Derganz, mestni ekonom, Celje. Josip König, trgovec, Celje. August Medwed, lončar, Celje. Valentin Samec, posestnik, Runtole. Dr. Franc Premischak, zdravnik v Celju.

Op. ured.: Po zadnjem porotnem zasedanju smo poročali o nezakonitem sestavnem zastopanju slovenščine pri obravnavah, omenjali nevarnosti, katerim so izpostavljeni tako porotniki kakor obtoženci in navedli žalosten slučaj, da je bila obtoženka ravno radi tega, ker porotniki nemške obravnave niso razumeli, oproščena. Posl. Roblek in tov. so vložili v tej zadevi tudi interpelacijo na pravosodnega ministra. Opozorjamo gg. porotnike in zagovornike na to krivico. Njih sveta dolžnost je, da zahtevajo — zato ima vsak posamezni porotnik pravico — da se obravnava dosledno slovenski, kadar je obtoženec le slovenskega jezika več. S tolmačenjem, ki je največkrat zelo pomanjkljivo, naj se ne zadovoljijo. Porotno sodišče in državno pravdnštvo sta radi ljudstva na svojih mestih in ne narobe.

Celjski mestni ekonom Derganz je vedno zraven, če je kje kaka rabuka zoper Slovence. Tako je tudi v noči od 4. na 5. avg., ko so se izletniki iz Celja vračali od sokolske slovnosti v Žalcu, v družbi z raznimi nemškimi klativitezi napadel Slovence in pri tem parkrat z nogo sunil filozofa Slavka Rajha. Minoli ponedeljek je bil za ta svoj njegovega nemškega junaštva vredni čin obsojen na 30 kron ali 3 dni zapora ter vse stroške.

Sadno razstavo v Mozirju prirede dne 29. t. m. Otvori se ob 9. dopoldne, potem pa predava nadučitelj g. Praprotnik predavanje o sadjeznanstvu. Vrli Savinčani, naprej na gospodarskem polju!

Ptujski okrajni zastop. Priprave za volitve so v najboljših rokah in sodelujejo Slovenci vseh strank složno. Zmaga v veleposestvu, ki odločuje, je odvisna od srečne sestavitve kandidatov.

S pasjim bičem. Gosp. dr. Janko Serbec je dobil od vseh strani polno priznanih pisem, v katerih se sicer obžaluje, da je moralo tako daleč priti, a se splošno izreka mnenje, da je nasproti ljudem Benkovičeve vrste to sredstvo edino pravo. Navajamo samo besede, ki jih je med drugim pisala vdova znanega slavnega umrlega poslanca: „Moj mož, dasi klerikalnega mišljenja, je večkrat djal: če se hočem zagradiiti za svoje katoliško prepričanje, da se mi ne bi trebalo dvobojevati, moram biti tudi dovolj katoliški, da ne psujem svojega bližnjega. Psovati pa in ne dvobojevati se — to ne gre.“ — Dr. Benkovič pa misli, da sme „pod plaščem svete vere“ uganjati kakoršnakoli nepoštena dejanja!

Poročevalec „Slovenca“ Zock popihal v Ameriko. Eden najzvestejših „Slovenčevih“ sotrudnikov na Štajerskem je bil oni Zock iz Šoštanja, ki je zdaj zbežal v Ameriko, ker je ogoljufal ljudi za večtisoč kron. Lani meseca septembra se je zmuzal k posvetovanju, ki je bilo v Celju sklicano zaradi ustanovitve narodne stranke. Vsakdo se še spominja nesramnega članka, ki je izšel od družbe dr. Pegan-Zock. Pred nekaj tedni se je Zock potegoval pri Goriškovi klerikalni posojilnici za tajniško mesto, ktero je pa dobil g. Bovha, akoravno je to mesto dr. Pegan obljubil Zocku. „Slovenec“, dr. Pegan, Gorišek in Zock — lepa družba!

Iz Hrastnika. (Dr. Benkovič — dr. Jan. Serbec.) „Gospodar“ pere pod tem naslovom častitega gospoda Benkoviča, ter ga slika kot mačenika svete klerikalne stranke, ki je nedolžen kot sveti Alojzij. Ker se tičejo nekatere točke tega dopisa tudi Hrastnika, smo nehote prisiljeni nekoliko odgovoriti. Stavke: „saj se je tudi On (dr. Benkovič) trikrat gor peljal“ — katerega je izustil dr. Serbec, je le v toliko neresnica, da je storil g. Benkovič še več razgovornih potov za zblizanje s hrastniškimi nemškutarji. Da ni radi tega v Hrastnik prišel, mu verujemo, kajti gotovo je bilo, da bi mu Hrastničanje polomili rebra, in Benkovič je to le predobro vedel. Da pa on nikoli ni bil v Hrastniku, je laž! Ali ni imel shoda na Dolu? Kako je neki prišel v Dol? morda čez sveto Jedert? Recimo da tamkaj, a kako vruga je potem prišel isti dan iz Dola v

Trbovlje? Morda z balonom? Ali je pa imel toliko straha pred Hrastničani, da se je peljal nazaj v Laški trg (par ur) in od tu z vlakom v Trbovlje? Da je imel zvezo z našimi nemškutarji (ne z „Nemci“, kakor piše „Gospodar“, kajti kolikor je pri nas pravih rodnih Nemcev, so skoro vsi poštenjaki), to smo že poročali v „N. L.“, a popravka ni poslal Benkovič na dotične dopise. Je pač istina, saj to povedo naši nemškutarji sami! Za glasove demokratov je Benkovič tudi beračil v — Ljubljani, a je dobil „košarico“. In če je gledel na vse to zaklical dr. Serbec Benkoviču gorenje besede, ki vsebujejo torej golo resnico, a mu je Benkovič vrnil z „lažnjivcem“, kaj je hotel dr. Serbec drugega, kot žaljivca pretepsti? Tožiti ga ni mogel, ker je poslanec, dvo-boja ni sprejel, torej — bič! Mi Hrastničanje, ki kot domačini najbolj čutimo, kake krivice, kake gorostasne laži je trosil Benkovič (on pravi seveda, da ni vedel o tem!) o svojem protikandidatu gosp. Rošu, mi odobravamo z vso dušo ta korak.

Na Dolu (kraj Sv. Štefan) je umrl Jože Golouh p. d. Konjkar, ki se je bojeval še pod Radeckijem. Mož se je spomnil še prav dobro teh časov, in zanimivo je bilo slediti njegovemu s šalami prepojenemu pripovedovanju. Naj počiva v miru!

Cenitev škode. Prejeli smo: Če pri nas toča pobije ali kaka druga nesreča napravi škodo na naših posestvih, vedno z neko udanostjo pričakujemo, da bi nam gospodje od glavarstva milostno prišli čez leto dni cenit naše škode, ko se že nič več ne pozna. Ne bodimo tako okorni. Samopomoč je tudi tukaj na mestu: Izvolita se naj za vsako poškodovano občino 2 izvedenca in ta dva izvedenca naj škodo cenita. To se poroča potem glavarstvu — gospodje še bodo radi, da ste jim prihranili pot! — in pa državnemu poslancu.

Schönbornovo graščino v Framu je kupil poseben konzorcij, v katerem je poleg framskega župnika Mursiča več kmetov.

Pri Sv. Marku niže Ptuja je med šolskimi otroci razširjen oslovski kašelj. Zaradi tega še ostane šola do 1. oktobra zaprta.

Železničarski shod v Mariboru minulo nedeljo 22. t. m. je sklenil, da se začne dne 1. oktobra pasivna rezistenca (tih odpor) po celi Avstriji, ako do takrat ravnateljstvo južne železnice ne ugodi zahtevam po zvišanju plač.

Dobje pri Planini. Župnik Vurkelc ni vedel, kaj bi bolj neumnega naredil, pa je ustanovil za poldrug tisoč duš zraven obstoječe še svojo posojilnico. V tem kraju ni nobenega prometa, ljudje so izvečine revni in zadolženi in ko bi posojilnica denar med ljudi delila, pa ga nikoli več nazaj ne zahtevala, bi bilo dobro; tako pa je napravil župnik hudodelstvo, ki se bo nad njim še bridko maščevalo. — Naj raje vrne ljudem tisti denar, ki ga je po nepotrebnem iz njih izvelkel, tako jim bo koristil, s posojilnico pa nič.

Od Sv. Martina pod Vurbergom. Pred kratkim smo ustanovili pri nas posojilnico Raiffeizenovko, ki je pristopila — čast snovateljem — k „Zadružni Zvezi v Celju“. Vzela bo v svoj delokrog tudi občino Vurberg. Začela bo v kratkem delovati. Naš župnik je vsako sodelovanje odklonil. Vurberški župnik, ki je o naši posojilnici nekaj zval, je seveda takoj moral ustanoviti protiposojilnico, ki je pristopila k ljubljanski klerikalni zvezi. V katerem slučaju pa se je še izkazala ljubljanska klerikalna zveza kot narodna? Prej nemškutarska, kakor slovenska! — Delovanje naših narodnih (?) duhovnikov je danes edino le: Hujskati in delati proti vsemu, kar je v poštenih narodnih rokah!

Poročilo se je v Gradcu gospod dr. Florijan Kuzovec, pravni praktikant pri deželni sodnji v Gradcu z gospico Jelico Sadnikarjevo, trgovca hčerko v Gradcu.

O politični ekepozituri v Mozirju izvemo dan zadnem čudne stvari o šikaniranju občin z nemškimi dopisi itd. Za danes molčimo. Če ne bo boljše, bomo pa zažvižgali gotovim gospodom okoli ušes.

Sedemdesetletnico je obhajal pred kratkim graški župan dr. Graf.

Novi ženska podružnica Civil-Metodove družbe v Gradcu ima dne 26. t. m. ustanovni občni zbor.

Podpora pogorelcem in sicer v Zdrgonji vasi in Mihovcih blizu Cirkovec je dala slovenska ptuj-ska posojilnica v znesku 600 kron.

V Vičancih pri Veliki Nedelji je cvetela minole dni, v drugi polovici tega meseca, jablan. Pravijo, da je to znamenje prihodnje dobre letine.

Novo moško učiteljsko v Mariboru so minolo nedeljo slovesno otvorili.

Mozirje. Koncert, ki ga je priredila mlada rečiško-mozirska Ciril-Metodova podružnica minolo nedeljo, je bil lep in dobro obiskan od domačinov in tujcev. — Izvedeli smo, da je eden duhovnikov v pridigi ščuval ljudstvo proti slavnosti. Ali Vam je take nauke dal predzadnjo nedeljo dr. Verstovšek, ta za našo šolsko družbo tako „vneti in delavni“ mož?!

„Narodni“ urednik „Slovenskega Gospodarja“ Leskovar se je pri porotni razpravi dne 17. t. m. zagovarjal — nemški. Obtožnica se je prečitala slovenski, predsednik Morocutti, nemški nacionallec, je stavil na Leskovarja slovensko vprašanje, a Leskovar (misleč, da se bo porotnikom prikupil!) je izjavil, „da z ozirom na to, ker nekateri porotniki ne razumejo slovenski, se bo zagovarjal nemški“. In to je tudi storil. Kako narodnjaštvo!

Lučane. Dne 15. t. m. je bil tukaj shod za železnico Travniki-Maribor. Shoda so se udeležili poslanci gg. Malik, Wastian, Resel in Stieger. Iz poročila predsednika železniškega odbora g. Negera se je videlo, da je odbor vse želje vlade izpolnil in da torej opravičeno sme pričakovati podpore.

Sv. Duh pri Lučanah. Ker „Slov. Gospodarju“ g. Ježovnik tako leži v želodcu, da se njegovega tukajšnjega shoda že dvakrat lažnjivo spominja, povdarjamo odločno, da je bila občna želja ljudstva spoznati svojega poslanca. Za to trditev lahko spravimo na stotine podpisov. Gosp. Ježovniku pa izrekamo iskreno zahvalo, da je prišel k nam, kljub temu, da pri volitvi ni niti tretjino glasov dobil. To kaže, da ne pozna masševanja in da hoče delati. Njegov prihod so celo duhovniki odobraval. Sedaj je naš poslanec in mi se bomo do njega obračali.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Vseslovenski trgovski shod namerava sklicati kranjsko trgovsko društvo „Merkur“ na 20. oktobra v Ljubljano. Pozdravljamo iskreno to misel ter želimo, da shod doprinese mnogo dobrega v prospeh naši slovenski trgovini. Pozivljamo štajerske slovenske trgovce k obilni udeležbi.

Premestitev. Kontrolor moške kaznilnice v Kopru Franc Barčal je premeščen na kaznilnico v Maribor.

V Ljubljani so začeli podraževati živila. Peki so že zvišali cene za kruh.

Na Jesenicah je fajmošter Zabukovec takoj po občnem zboru Ciril-Metodove družbe razbil tamonžno podružnico, kakor smo o tem svoječasno poročali. Sedaj pa so si delavci osnovali novo podružnico, volili v odbor značajne in odločne može, in pristopilo jih je že nad 70. Tako je prav! Vrli jeseniški delavci so spoznali pravo pot in mi jim le čestitamo!

Na mestno višjo realko v Idriji se je za pričetno šolsko leto vpisalo 275 rednih učencev in 5 eksternistov. Udeležba je torej zelo lepa in priča o potrebi tega zavoda. Letos se je prvič otvoril VII. razred in bo torej koncem šolskega leta prva matura na tem zavodu.

Spodnji Dravograd. Ker je prišla pri zadnjih volitvah ta občina v slovenske roke, si prizadevajo nemčurji na vso moč, da se občina razdeli in se slovenska okolica odtrga od trga. Prejšnji nemški občinski zavod je seveda z veliko večino sprejel predlog, a novoizvoljeni odbor je v seji dne 14. aprila t. l. ugovarjal omenjenemu sklepu. Trezno misleči tržani, posebno obrtniki in trgovci, uvidevajo, da je najbolje s slovenskimi kmeti živeti mirno in složno v eni občini. Večina posestnikov v Spodnjem Dravogradu je podpisala prošnjo, naj se razdelitev opusti.

Nemško planinsko društvo kaže, ker je nemško, povsod svojo ošabnost in prepotenco. Na vseh potih v julijskih alpah, kjer je zgradilo kako gorako stezo, oblastno nabije tablico s samonemškim napisom: „Alpenvereinsweg“ (pot alpskega društva) kot bi bila ta pot lastnina nemškega planinskega društva, kar pa ni, kakor smo se mogli v posameznih slučajih preveriti. Slovenske občine na Gorenjskem pa pozivljamo, da povedo kranjski sekciji nemškega planinskega društva, da so prvič ta pota na slovenski emliji in drugič last slovenskih občin.

Veliko ljudsko knjižnico ustanovi podravska podružnica „Prosvete“ dne 6. oktobra t. l. v Sp. Dravogradu. Želimo veliko uspeha!

Na shodu v Ricmanjih minolo nedeljo je poslanec Mandič razpravljal tudi o vprašanju jugoslovanskega ministra. Dejal je, da morajo Jugoslovani vsekakor zahtevati svojega ministra-rojaka, da pa ga skoro gotovo ne bodo dobili, dokler niso združeni v enoten klub. Zato je le obžalovati, da se je ob slepoti dr. Šusteršiča tak klub razbil. Ob zopetnem sestanku državnega zbora hoče on — Mandič — zopet zastaviti svoje sile za ustanovitev skupnega kluba.

„Krvavo bičani“ katoliški mučeniki. Ni še nam iz spomina ubogi dr. Benkovič, že čujemo o drugem takem „katoliškem“ mučniku. V Ricmanjih blizu Trsta je ves narod v ostrem nasprotju z rimsko kurijo, ker zahtevajo staroslovensko bogoslužje. Že več let se vrši tam vse (poroke, krst, pogrebi itd.) civilno po vrlem županu Berdonu. A rimska kurija noče odnehati in trpi raje take „necerkvene“ razmere. Naravno je, da klerikalni listi besno napadajo Ricmanjce, posebno „Slovenec“, in ti poštene vaščani so klerikalcem toliko kakor razbojniki. Minolo nedeljo je priredil poslanec Mandič v Ricmanjih shod. Da bi mogli zopet pošteno psovati, so poslali iz uredništva „Slovenca“ nekega Terseglava na shod. Ta se je na shodu drzno in nepošteno vedel; Ricmanjci so imeli dolgo potrpljenje, naposled so ga pa vendar birmali s par klofutami. Tersegla pa sedaj po „Slovenca“ piše grozen roman, kako so ga hoteli ubiti itd. Seveda po katoliško resnicoljubnem vzoru. — Čisto prav! Ljudstvo bo le tako spoznalo lažnjivost in pokvarjenost klerikalnih lumpov!

Cesar je potrdil izvolitev kranjskega deželnega glavarja Otona pl. Detela predsednikom kranjske kmetijske družbe.

Gospodarski paberki.

Ali pospešuje umetno gnojenje rast pleva? Če gnojimo žito, smo pognojili tudi plevelu. Zato se plevel na pognojenih njivah bolj razvija, kot na nepognojenih. Vendar bi bilo neumno zaradi tega dejstva opustiti umetno gnojenje. Saj imamo sredstva zoper plevel. Važno je, da prekopljemo, kakor hitro mogoče, strnišče, da zadušimo plevel. Mnogokrat pride plevelovo seme tudi z mešanim gnojem, ki ni dovolj prelehan, na polje. Najvažnejše pa je, da sejemo le čisto seme. Misleči kmetovalec se ne bo strašil truda, ki mu povzroča čiščenje semen in se bo uveril, da umetni gnoj ne razmnožuje pleva na polju.

Proti nahodu

so najboljše mlačne nosne kopelji, to se pravi: nizko posodo napolni z mlačno vodo in vlači to počasi v nos; tudi večkratno grgranje je priporočati, ker pospešuje zdravljenje. Dobro je tudi večkrat globoko dihati, posebno pa skrbti za zrak, bogat na kisiku, in v to svrhu odpiraj okna. Suh zrak je nasproten zdravljenju; zato je dobro, če v zimi postaviš na peč z vodo napolnjeno posodo.

Koliko je kmetijskih šol v Avstriji? V Avstriji je zdaj 195 kmetijskih šol, in sicer: 3 visoke šole za poljedelstvo, 3 gospodarske akademije, 9 kmetijskih srednjih šol, 5 višjih gozdarskih šol 2 višji šoli za vino in sadjerejo, 1 šola za pivovarnarje, 43 narodnih kmetijskih šol, 75 kmetijskih zimskih, 10 nižjih gozdarskih, 17 mlekarskih in gospodinjskih šol, 23 nižjih šol za vrtnarstvo, vinogradništvo, čebelarstvo i. dr., 2 šoli za pivovarnarje in 2 za žganjarne.

Centrala za varstvo koristij kmetijstva in gozdarstva na Dunaju izkazuje v poročilu o delovanju v zadnjem poslovnem letu krasne uspehe v prid kmečkega stanu. Uspešno je ubijala zahteve mesarjev in kupcev za živino, da se odprejo meje tuji živini, preprečila je uvoz pitane živine iz Italije, Francoskega in Nizozemskega, dosegla je, se da je oddelek za živinovzrastvo priredil poljedelskemu ministrstvu, da se je ustanovil samostojen kmetijski odsek v državnem železniškem svetu, prepovedalo se je igranje avstrijskih državljancev na inozemskih terminskih borzah za žito, tudi na borzi v Budimpešti, vplivala je na železniško ministerstvo glede železniške tarife itd. Delo in uspehi centrale so jasen dokaz za to, koliko dosežejo kmetovalci s složnim skupnim delom.

Zadnja poročila.

Goriški deželni zbor ne bo sklican, ampak razpuščen in razpisane bodo volitve na podlagi novega volilnega reda.

Na Ogrskem bo dne 10. oktobra ob otvoritvi državnega zbora počivalo delo. Ta poziv je izdala socijalna demokracija.

Požar na Slatini. V Rogaški Slatini je v noči od soboto na nedeljo zgorel novi hotel „Bauer“. Požarna bramba ni mogla ničesar rešiti.

Kako Nemci iz rajha širijo kulturo v svojih naselbinah v Afriki? Pred kratkim so se pred sodiščem razkrile grozne stvari, kaj počenjajo razni guvernerji v nemških afriških naselbinah. Tako je guverner Schmidt, ko je nastopil službo, dal poklicati deklice domačinov, da so morale pred njim plesati. Potem jih je gnusno izrabljal. Ker so se matere temu protivile, jih je dal kaznovati z globami. 40 starčkov, ki so hoteli vse naznaniti nemški vladi, je dal postreliti. Imel je harem, v katerih je bilo nad 20 deklic od 12 do 14 let starih. — Vse to se je dokazalo sedaj pred sodiščem. Tako širijo Nemci kulturo!

Sevniški grad ne pride v roke jezuitov, kakor se je to poročalo, ampak ga je kupil pl. Zandonatti iz Celja.

Vojaški novinci bodo letos baje poklicani šele 15. oktobra, ker so se vojaške vaje jako zakasnile.

Wratschko — častni občan. Očka in prerok Wratschko, ki so zleteli s stolca okrajnega načelnika, so dobili „veliko zadoščenje“. Gornja Radgona, Črešnjevci, Šratovci, Muta-Hrastje, Poliški vrh in Zbigovci so jih imenovali za častnega občana. Sedaj so očka srečni! Morda jih v kratkem imenuje tudi sodnija za častnega občana!

Obsojeni pohotnik. V Trstu so obsodili v torek pomorščaka Italijana Zattonija iz kraljevine, ker je spolno rabil eno 8- in eno 9-letno deklico, na pet let ječe in odgon in Avstrije.

Državni zbor bo sklican na 10. oktobra t. l., da bo mogel ministerski predsednik Beck isti dan, kakor Wekerle v ogrskem, tudi v avstrijskem parlamentu poročati o stanju nagodbenih pogajanj. — Proračun za leto 1908. bo predložen zbornici dne 20. oktobra. Proračun kaže majhen prebitek. — Češki in poljski listi so jako nezadovoljni, da se skliče državni zbor tako hitro, ker je s tem zopet onemogočeno resno delo deželnih zborov.

Nadomestne volitve v ptujski okrajni zastop namesto umrlega g. Antona Korenjaka od Sv. Barbare v Halozah so razpisane na 30. t. m. in se vrše ob 10. uri dop. pri okr. glavarstvu, v dvorani mestno hranilnice.

Rumunski kralj je prišel na Dunaj včeraj 25. t. m. — Obenem se je pripeljal ruski minister zunanjih zadev Izvolski.

Kako hočejo kranjski klerikalci ustrahovati napredno učiteljstvo? Ravno kar so prišli na novi način ustrahovanja: krajni šolski sveti naj se izrečejo za nameščenje samo onih učiteljev, ki niso pri vseslovenski napredni učiteljski zvezi, ampak pri klerikalni Slomškovi. Ker pa ima ta zveza komaj kakih 20 članov, mislijo s tem klerikalci napredno učiteljstvo prisiliti, da se ukloni in proda svoje prepričanje. Slovensko učiteljstvo bo vedelo dati na to primeren odgovor.

V štajerskem deželnem zboru je v včerajšnji seji poslanec Vošnjak utemeljeval svoj predlog, naj bi se telefonska mreža razširila, posebno po Spodnjem Štajerskem, ker je to v interesu gospodarskega razvoja. — Poslanec Roškari je utemeljeval predlog, naj se da nujne podpore prebivalcem ljutomerskega in gornjeradgonskega okraja, ki so letošnjo spomlad silno trpeli na povodnjih ob času, ko se je sneg tajal.

Kako zna ljudstvo ljubiti dobre duhovnike, so pokazali kmetje v Stubenbergu na izhodnem nemškem Štajerskem in po vseh farah daleč okrog Stubenberga. Tamkaj deluje kaplan Steinberger kot pravi duhovnik, in se udeležuje poleg tega tudi vneta gospodarskega gibanja. Po celem vzhodnem Štajerskem se je po njegovi zaslugi začelo med kmeti brez razlike političnega prepričanja veliko gospodarsko gibanje in ljudstvo zaradi tega ljubi kaplana Steinbergerja. To pa ni bilo ljubo nekaterim klerikalnim fanatikom in zato so dosegli, da je škof kaplana prestavil. To je ljudstvo silno razburilo. Ko se je kaplan hotel odpeljati, je več sto kmetov stražilo ob cesti, siloma obrnilo voz in ga peljalo nazaj v Stubenberg. Nato je šlo odposlanstvo iz 24 far k škofu in zahtevalo, da se premestitev opusti. Škof je kmete jako nemilostno sprejel in to je vrle kmete, ki so obenem vrli katoličani, še bolj razburilo. Dan in noč so stali na straži ob vseh izhodih iz Stubenberga. Konečno se je moral škof udati in je brzojavno odredil, da kaplan Steinberger ostane na mestu. — Tako ljudstvo ljubi prave duhovnike. Pri nas pa ljudje vriskajo veselja, če se rešijo kakega kaplana-petelina!!

Edina zaloga za Spodnje Štajersko: „ZVEZNA TRGOVINA“ v Celju.

Pšenico kupuje po najvišji cen
Alojz Kupec, mlinar
v St. Lovrencu, p. Sv. Pavel
pri Preboldu. 162 17-2

Kupujte Narodni kolek!

Mlad učitelj

želi vstopiti takoj v kako privatno službo; bodisi v kakšnem denarnem zavodu, banki ali tvrdki. Razen druge vsestranske izobrazbe je še posebno izobražen v godbi in risanju. Ponudbe naj se blagovoljo vposlati do 1. oktobra uredništvu „NARODNEGA LISTA“.

166 3-2

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovični in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

občinske urade krajne šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnaté vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvirajo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 17

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago.

Solidna in točna postrežba.

Svoji k svojim!

167 16-2

Svoji k svojim!

Franjo Bureš

urar, očalar in
zlatinar v Mariboru

Tegetthofova ulica št. 33.

priporoča sl. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, daljnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvrše.

Darujte za „Narodni sklad“!

Odda se trgovina z mešanim blagom

na najlepšem prostoru pod v Št. Petru pod Sv. gorami (Königsberg) Štajersko. — Pojasnila daje **Jos. Degen**, trgovec ravnotam.

172 3-1

Kot pismonoša

se sprejme pri nekem poštne uradu II. razreda na Štajerskem trezen in zanesljiv, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma vešč mož; kdor ima tudi penzijo kot stranski dohodek, ima prednost. — Lastnoročne nemško pisane prošnje je pošiljati pod naslov „Ehrlich und fleissig“ do 29. t. m. na uredništvo tega lista.

Dr. med. Kunej Ferdo

občinski zdravnik v Št. Petru pod Sv. gorami
odpotojuje ter ne ordinira od 1. 13. okt. t. l.

~ Zastopal ga bode ~

g. dr. E. Breschar

okrož. zdravnik iz Podčetrčka ter ordiniral v Št. Petru dne 4., 8. in 12. oktobra od 2. ure popoldan naprej.

TOMAŽEVA ŽLINDRA

Pazite na zvezdno znamko
ter varujte se manj vrednega izdelka.

je **najcenejši** in dokazano **najboljši umetni gnoj**, ki vsebuje fosforovo kislino; poraben za vsako vrsto rastlin in za vsako zemljo iz **tovaren za Tomasov fosfat v Berolinu.**

Glavni zastopnik za Spod. ještajersko je trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

„MERKUR“ P. Majdič

~ Celje.

Ceniki in poučni spisi zastonj.

Kdor naroči cel vagon, dobi posebni popust.

Kdor gnoji s Tomaževo žlindro naj rabi tudi zraven **kalijevo sol ali kajnit** ki se dobi po najnižji ceni v trgovini z železnino „MERKUR“ P. Majdič, Celje

Gnojenje z umetnim gnojem se dvojno povrne, to pričajo dokazi. Ceniki in poučni spisi zastonj.